

In 1597 werd het onder Johannes Ernst hoofdstad van een zelfstandig vorstendom, maar kwam weidra onder *Weimar*; bloeide schooner dan voorheen, toen Johannes George I er zijn zetel had, maar zag driemaal zijn vorstenhuis uitsterven, en is sedert 1741 weder een deel van het Groothertogdom *Weimar*.

Stil, de salamander verademt een oogenblik; de reus der 19de eeuw heeft hier een dam van 68 voet hoog, en 230 lang, geworpen door het *Ellda*-dal; maar weêr gaat het naar boven, klimmen, stijgen, altijd door. Plotseling overvalt u tastbare duisternis, terwijl gij de *rails* hoort kraken en knersen onder 't knellende monster, dat, nog altijd hooger op klauterend zich heenwringt door den tunnel, dien Büchner 1733 voet lang boorde in de rots.

Den 2^{den} November 1858 werd dit eind voor 't eerst bereeden, loon voor een reuzenarbeid van drie jaren lang. Werp een blik achterwaarts op den rotswand, dien men moest breken, en buig u voor den menschegeest, die daar over de schepping heerschappij voert als plaatsbekleeder Gods.

Ginds verheft de *Wartburg* de tinne, getuige van moed en poëzij, van liefde, en geloof, en vrijheidszin. Daar zijn de golvende lijnen van het gebergte met beuken-wouden omzoomd, hier viert de geest zijn triomf over de stof.

Eerbied voor *Marksuhl*, 't is een gevallen grootheid: elf jaren lang (1585—1596) was 't in de zestiende eeuw residentie van een souverainen vorst, en nog in de zeventiende wilde Hertog Johannes George van *Eisenach* somwijlen in zijn midden vertoeven; aan de oude *chaussée* van *Leipzig* naar *Frankfort* gelegen, zag 't voorheen de vreemdelingen van aangezicht, die 't nu slechts hoort voorbijsnorren in den spoortrein, die voor gevallen grootheid geen oogenblik over heeft. Enkelen slechts stappen hier af, om regts over *Frauensee* en *Tiefenort*, of links over *Möhra*, *Salzungen* te bereiken.

Deze weg is de onze.

Een dertig, veertig reizigers verlaten met ons den trein,